

Wychodzi **codziennie** o god. 11 rano,
z wyjątkiem dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie rocznie zhr. 9. kwart.
zhr. 2 c. 25, miesięcznie 80 c.

Poczta w Austrii rocznie zhr. 12,
kwart. zhr. 3, miesięcznie zhr. 1 c. 15,

w Niemczech rocz. 24 mr., kwart. 6 mr.

KRONIKA

Numer pojedynczy cent. 5.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą
po c. 5 od wiersza (petit).

Nadane (na 3ej stronie) po c. 10 od
wiersza.

Prenumeratę i Ogłoszenia
przyjmuje Administracja „Kroniki”
przy ul. Sławkowskiej Nr. 262.

Dziś Teofila męczennika
Jutro Krystyny panny

Redakcja otwarta codziennie z wyjątkiem
świąt od godz. 11 — 1 i od 3 — 5 popoł.

Wschód słońca o godz. 4. m. 17.
Zachód o godzinie 7 m. 55.

— Najjaśniejszy Pan zezwolił na przyjęcie hr. Stanisławowi de Mieroszowice Mieroszowskiemu w Krakowie, włoskiego orderu korony, a bawiącemu w Warszawie dr. Aleksandrowi Jawurkowi z Krakowa rosyjskiego orderu św. Stanisława III. klasy.

— Minister spraw wewnętrznych zamianował prymarjusza lwowskiego zakładu obłąkanych dra Wiktora Opolskiego i profesora położnictwa dra Adama Czyżewicza z wyjątkiem członkami krajowej Rady zdrowia we Lwowie na czas bieżącego trzechlecia.

Kraków 23 Lipca.

— Pomiędzy warunkami pod jakimi przyznawane być mają stypendja z fundacji ks. Wł. Czartoryskiego, mieści się i to zastrzeżenie, że stypendysta po powrocie z zagranicy obowiązany jest osiąść stale w Krakowie, a przynajmniej w tutejszym kraju. Jak ważną i pożądaną jest taka klauzula, ocenić mogą ci wszyscy, którzy z naszymi rzemieślnikami mieli lub mają jakiegokolwiek stosunki. Nie mamy tu na myśli wielkich budowli, przy których osobisty dozór ludzi fachowych i kompetentnych, może i powinien zasłonić właściciela od tysięcy strat z powodu niedokładności robót lub złego materiału — ale te codzienne, nieuchronne choć drobne na pozór roboty i reparacje, gdzie publiczność zostaje bezwarunkowo

na lasce i dobrej woli rzemieślnika. Większe zakłady i warsztaty rzemieślnicze, nie podejmują się zwykle robót drobiazgowych, trudno zresztą wymagać, aby ogół publiczności szukał tych kilku lub kilkunastu zamożniejszych rzemieślników, na których prawość śmiało liczyć może, tak pod względem ceny, jak i wykonania roboty. Za to też jakże wyczyszczeni jesteśmy przez tych wszystkich malarzy, cieśli, stolarzów, ślusarzy i t. p., którym zmuszeni jesteśmy powierzyć jakąkolwiek robotę! Każdy z tych panów *majstrów* umie drzeć bez litości i bez miary, chociaż nie każdy z nich umie i chce zrobić należycie to, czego się podjął. Usunięcie przeto tego złego, dotykającego zarówno wszystkie klasy ludności, było myślą przewodnią w utworzeniu przez ks. Czartoryskiego stypendjów, które bezwzględnie wprowadzą wielką i pożądaną reformę w rzemiosłach naszych, tak pod względem fachowego wykształcenia jakoteż i moralności.

„Kurjer Poznański” pisze: „Upraszamy dzienniki polskie, zwłaszcza galicyjskie, podać do powszechnej wiadomości, że ku nie małej naszej radości, jesteśmy upoważnieni do oświadczenia, że Stolica św. jak najszerszych i najdokładniejszych objaśnień o stanie Unji gorąco pragnie, i że każdy list, w jakimkolwiek języku, od jakiegokolwiek osoby, byleby nie bezimiennój, a zawierający wiarogodny materiał do dziejów intryg szczytatycznych, z prawdziwą wdzięcznością przeczytanym zostanie. W obe-

OFFLAND.

Z Aleksandra Dumasa (syna).

(*Dalszy ciąg*).

— Nie pojmuję, — rzekł drżącym głosem.

— Wytłumaczę się. Panuje między lekarzami mylne zdanie, że aby utrzymać człowieka przy życiu, potrzeba go pielęgnować póki żyje. Głupstwo! Dopóki człowiek żyje, organa dotknięte chorobą są w stanie zapalenia, które uparcie niweczy wszelkie środki lecznicze. Mówię o chorobach uchodzących za śmiertelne; inne bowiem sama natura przezwycięża. Dodaj pan do trudności powstałych z choroby, zawady pochodzące od samego chorego; najmniejsza nieroztropność z jego strony niszczy w jednej minucie skuteczność terapeutyki, nie licząc bólesci, prawie zawsze zbytecznych, które każą przechodzić biednemu ciału, co nieraz uniera przez doktora, a które byłoby przyczyną choroby. Mem zdaniem, mówił dalej Lilus, jest przeto, by chcąc przedłużyć życie chorego, pozwolił mu umrzeć. Śmierć, to koniec choroby, — śmierć wydaje lekarzowi ciało bezwładne, bez oporu, jaki mu przed chwilą życie stawiało. Teraz patrz pan jakie pole dla umiejętności!

Ileż operacji można sobie pozwolić, którychby życie chorego niezniosło. Z jaką pewnością ręka chirurga może krajać ciało i szukać w organach najsubtelniejszych przyczyn i siedziby choroby! Jak łatwo może zabić, palić, przecinać, dodać co jeśli potrzeba, a zrobiwszy operację, wlać w żyły krew innego żyjącego indywiduum, by powrócić życie temu co niesprawiedliwie trupem nazywano!

Offland słuchał z wyczerpaną uwagą.

— A duszę, rzekł, zład pan weźmiesz? Duszę co wleciała ku Bogu; jak zniszisz Go pan, by ją powrócił?

— Najprzód — odparł Lilus — chodź o to, żeby wiedzieć czy dusza rzeczywiście wlatuje do nieba. Co pan nazywasz niebem? Czy ten przestwór błękitu, co przy wietrze północnym pokrywa się w nocy gwiazdami, a we dnie przy zachodnim chmurami? To jest niebem umiejętności, a dusza tam się nie udaje. Bez kwestji, sam obieg krwi jedynie nie jest też duszą, jak utrzymują niektórzy materialści. Dusza jest pewną odrębną istotnością, ale jest ogólną, a nie indywidualną, tak samo, jakbyśmy powiedzieli widząc oddychającego człowieka, że ma swoje odrębne powietrze. Tak nie jest. Oddycha powietrzem, które Bóg stworzył dla wszystkich, pochłania je na chwilę i zwraca do ogólnej masy, tylko przerobił ilość wciągniętego w sie-

cnem położeniu rzeczy jest to jedyny sposób dopomagania Unji, nie narażający nikogo, a przystępny każdemu, bo każdy list pod adresem Ojca św. wysłany, dochodzi go i odczytywanym bywa.“

(i) Na ulicy Grodzkiej obok kawiarni Wintera, istnieje brama sztachetowa, która skutkiem zepsucia się zawias, ze zwykłego prostopadłego położenia, nachyliła się pod kąt 60ty, przez co przechodniom, szczególnie też dzieciom oczywiste grozi niebezpieczeństwo.

+ W Siemkowicach, powiecie Wieluńskim, przypadkowo odkryto grobowiska z czasów przedchrześcijańskich. Znaleziono w nich urny z popiołami i niedopalonymi kośćmi ludzkimi, które są bez wątplenia szczątkami prastarych tej miejscowości mieszkańców.

± W domu przy ulicy Szewskiej pod l. 215, życie koczownicze egzystuje w całym znaczeniu tego wyrazu. Niektórzy mieszkańcy tej kamienicy mają szlachetny zwyczaj przepędzania nocy na otwartym powietrzu. Być może, że to dość wygodnie, lecz dla osób wchodzących i wychodzących, widok porozkładanych ciał ludzkich, w rozmaitych pozach, po wszystkich gankach i kurytarzach, nie jest ani przyjemnym, ani estetycznym. Przytem zarekomendować musimy pp. Mireckiemu i Ignatowskiemu, jako maestrom śpiewu, żonę Pipeleta*) tej kamienicy odznaczającą się nadzwyczaj silnym i wrzaskliwym głosem. Kto wie, czy po bliższym rozpatrzeniu się w jej gardle, nie będziemy mieli jakiej polskiej Patti lub Nilson.

□ Panowie urzędnicy stacji kolejowej w Samborze z p. naczelnikiem na czele nie muszą żyć w wielkiej zgodzie z obywatelami tegoż miasta, skoro prowadzą z sobą skandaliczne procesa o namacalne argumenta, jak się to właśnie dzieje w obecnej chwili; ciekawszą stokroć jest wiadomość wielkiej wagi dla losów tak ciężko nawiedzanej kolei dniestrzańskiej. Oto kupcy Samborsey mieli zagrozić w piśmiennem zażaleniu do zarządu tej kolei na niestosowne zachowanie się urzędników, iż w razie niez-

*) Historyczny odzwierciedlenie z Tajemnic Paryża.

prowadzenia korzystniejszych zmian w personalu, zmuszeni będą swe frachty z Chyrowa i do Chyrowa wysyłać konnemi podwodami.

— Czytamy w Haśle:

„Z wielu stron słyszymy zarzut, że duchowieństwo ruskie nie ubezpiecza się w krajowym krakowskim Towarzystwie ogniowem i życiowem — lecz całemi zastępami czyni to w obokrajowych Towarzystwach.

„Mówiąc z wielu światłymi i przychylnymi sprawie ogółu kapłanami ob. gr. kat. — dowiedzieliśmy się, iż Towarzystwo krakowskie wydające stronom dokumenta jak police, kwity i t. p. nietylko w języku polskim, ale nawet gdy potrzeba i w niemieckim, odmawia im wydania tychże w języku ruskim. Księża ruscy, oświadczają wyraźnie sami, iż milejby im było ubezpieczać się w Towarzystwie krajowem, a przez to nie wysołać swych grozsy na tuczenie obcych im zupełnie; że po zostawianiem we własnym kraju tylu tysięcy, jakie rok w rok Towarzystwa obce za ubezpieczenia ogniowe i życiowe od nas wywożą, przyczyniliby się niewątpliwie do podniesienia dobrobytu krajowego ogólnego, a zatem sami w części korzyść z tego miechy mogli, dziwi i oburza ich jednak, by w swoim języku niewolno im było, żądać wystawienia polic, kwitów i t. p. — Zdaniem naszym jest to żądanie słuszne, daleko stosowniejsze jak wydawanie w języku niemieckim, żądanie któremu Dyrekcja krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń we własnym dobrze zrozumianym interesie — zadosyć uczynić powinna. Przekład i druk potrzebnych dokumentów w języku ruskim, tudzież płaca jednego lub dwóch urzędników w języku ruskim biegłych, nie pociągnie przecież za sobą wydatków tak znacznych, by to aż różnicę jaką wywołać miało, a i te wydatki jakie za sobą pociągną z pewnością i wkrótce w dwójnasób się zwrócą. — Oddajemy więc tę sprawę Dyrekcji krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń pod ścisłą i bezstronną rozważę.“

I my również podzielamy zdanie Redakcji „Haśla“;

bie kwasorodu na prawie równą ilość kwasu węglowego. Tak samo i z duszą. Człowiek z ostatniem technieniem, zwraca ją ogółowi; ale ponieważ ona ma początek boski, jest mniej jeszcze spostrzegalną niż powietrze, ponieważ ani podzielną, ani poddającą się nie jest rozbirowi, nie miesza się zaraz z masą ogólną. Przeżywa czas jakiś z duszami, które gdy zamieszkiwały ciało, styczność z nią miawały. Obecnie z niemi w gościnie którą jej dają, i nie odwraca się od nich, aż spostrzeże iż stała się niedyskretną, że krewni lub przyjaciele dali pokój żalowi, a nawet zapomnieli o tem co utracili. Tak więc w smutku i wspomnieniu tych co drogiemi byli umarłemu, odszukać należy duszy.

— Czy pana kochają, drogi panie Offland?

— Tak.

— Kto?

— Żona.

— Kobieta młoda?

— Młoda.

— Bardzo dobrze, i sądzisz pan że będzie pana żalować?

— Jestem tego pewnym.

— A więc, kochany pacjencie, umrzyjmy najprzód, to najważniejsze, a za rok podejmuję się dać ci tyle dni

do życia, ile razy żona twoja wymówi twe imię, począwszy od dnia rocznicy śmierci. Rzecz to prosta.

— Tak więc, ile razy żona wymówi me imię w rok po śmierci mojej, tyle dni będę miał do życia?

— Tak jest.

— Mogę o tem uprzedzić żonę?

— Możesz pan.

Błysk radości rozjaśnił oczy umierającego, na samą nadzieję że odżyje dni kilka w przyszłości. Jakąż radość sprawić powinno umierającym przekonanie chrześcijańskie, że natychmiast po śmierci, odżyją w wieczności, w miłości i radości! I płaczą nad męczennikami, co z tem umierali przekonaniem!

Offland zawołał żonę i oznajmił jej o układzie między nim a Lilusem. Biedna istota, była od czasu choroby męża w takiej rozpacz, że serce jej bez dyskusji przyjęło tę dziwną nowinę. Trzeba jej było byle pretekstu, by mieć nadzieję. Padła do nóg uczonemu, całowała mu ręce i uściśnęła tak silnie małżonka, że w uściśnieniu tem wydał ostatnie technienie...

Z piersi żony wyrwał się okrzyk boleści, ale prawie natychmiast uspokoiła ją nadzieja. Dziwna nadzieja, zacierpnięta z wnętrza trumny!

(D. c. n.)

TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU

w Krakowie.

Stan z dnia 30 Czerwca 1875 roku:

Przychód:

Wpłacone udziały	złr.	183.695	ct.	—
Wkładki na rachunek bieżący	"	290.929	"	50
Procent pobrany	"	18.902	"	72
Razem	złr.	493.527	ct.	22

Rozchód:

Na pożyczkach u członków	złr.	356.750	ct.	30
Procenta wypłacone	"	904	"	69
Wydatki bióra	"	170	"	16
Gotówka a) w banknotach	"	10.702	"	07
b) w czekach	"	125.000	"	—
Razem	złr.	493.527	ct.	22

Towarzystwo eskontuje weksle członków swoich po 8%, przyjmuje wkładki na 6% od dnia włożenia.

H. Wodzicki.

H. Komar.

H. Kieszkowski.

L. Jędrzejowicz.

Restauracja MAŃKOWSKIEJ

ulica Sławkowska,
wprost Hotelu Saskiego.

Śniadania, obiady, kolacje,
po cenie umiarkowanej.

☞ We czwartki i niedziele flaki.

Wina szampańskie, reńskie, wę-
gierskie i austriackie.

Piwo okocimskie.

24b-(7-25)

Bielmo i katarakta

w oczach, bez operacji i bólu,
leczy się w kilku dniach.
Adres pod **A. B.** poste re-
stante **Kraków.**

Galicyjskie Ogólne Towarzystwo
Ubezpieczeń.

Reprezentacja w Krakowie

ulica Franciszkańska 166.

W dziale ubezpieczeń na życie,
za opłatą **nizkiej i stałej premji:** a) na wypadek śmierci, b) posagi i c) atypendja dla chłopców. Zaprowadzone **wzajemne spółki na przeżycie,** jako szczególnie korzystny sposób oprocentowania oszczędności.

Galicyjskie ogólne Towarzystwo ubezpie-
cza także: domy mieszkalne, budynki gos-
podarskie, fabryki machin, towary na skła-
dzie, sprzęty domowe, bydło itd. od szkód
zrządzonych przez **ogień, piorun i
elasploję.** b) Ziemiopłody i owoce od
szkód zrządzonych przez **gradobicie,**
c) Transporta lądowe i wodne.

Dochodzenie szkód przeprowadza Towa-
rzystwo jak najprędzej, a przypadające
wynagrodzenie wypłaca w jak najkrótszym
czasie. Bliższych szczegółów udziela

Dyrekcja we Lwowie,

Reprezentacja w Krakowie,

oraz ajenci we wszystkich miastach
i miasteczkach. 4(3-?)

Panna

Uzdolniona w robocie kapeluszy,
czepeczków i stroików damskich
lub też mająca chęć do podobnych
zajęć, znajdzie zaraz pomieszcze-
nie. — Wiadomość w magazynie
Mód damskich **Jadwigi Figlowej**
przy ulicy Grodzkiej pod L. 62.

Obicia pokojowe

z fabryk francuzkich, angielskich i krajo-
wych, świeży transport.

**obrazy olejne, ramy różne,
i listwy** złocone i rzeźbione.

połączają po cenie umiarkowanej
przyjmują się obrazy do oprawy w ra-
my i szkła.

Kutrzeba & Murczyński,
Kraków ul. Grodzka 68.